

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecia), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire (Bicaz), Cassa de păstrare (Mercuria), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoarea, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coroana (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hațegana, Hondoleana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare (Ily-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercățiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnavăana, Țibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

La chestiunea „Școlii comerciale române din Brașov“.

Cetitorii revistei noastre cunosc această chestiune. Știu motivele cari au îndemnat direcțiunea «Solidarității» și a Școlii comerciale din Brașov să pornească acțiunea pentru adunarea mijloacelor financiare necesare în scopul zidirii unui alt edificiu școlar pe seama numitei școli. Astfel n'ar mai fi nici o trebuință a ne ocupa cu această chestiune. Dacă totuși mai revenim odată asupra ei, o facem pentru că chestiunea aceasta — din norocire — a început să intereseze straturi tot mai largi ale societății românești de aci și de dincolo de Carpați și mulți ne cer lămuriri în această importantă chestiune. Le dăm deci, pe scurt, în cele următoare:

Școala comercială din Brașov

e singura școală pentru învățământul economic a Românilor de dincoace de Carpați. E înființată deja la 1869, ca a doua școală comercială din întreaga Ungaria. În decursul celor 45 de ani de existență a făcut excelente servicii culturii economice a neamului nostru, dând sute de absolvenți, cari s'au distins în viața comercială atât aici, cât și — ori mai ales — în România. S'a luptat însă această școală cu mari greutăți din cauza sărăciei susținătorilor ei, cari sunt cele două biserici române din Brașov. Profesorii i-au fost însă adevărați eroi în devotamentul lor. Ei au dus departe renumele acestei școli, care din cauza

edificiului necorăspunzător și al lipsei de mijloace de învățământ eră amenințată cu închidere din partea guvernului. Între astfel de împrejurări grele directorul școlii și profesorii, de ani de zile, se muncesc cu gândul cum ar putea să facă un nou edificiu școlar? S'au adresat bisericilor conproprietare, superiorității bisericești dela Sibiu, ba chiar și guvernului țării după ajutor, dar totul a fost zadarnic. S'au întâlnit pretutindenea ori cu sărăcie ori cu lipsă de bunăvoință. Când năcazul însă eră mai mare și primejdia mai iminentă, se ivește gândul, că noul edificiu să se facă cu

Ajutorul neamului românesc.

În ceasul al 12-lea directorul și profesorii școlii se gândesc să se adreseze — ca ultim refugiu — d-lui *Vasile Stroescu*, nobilul boer basarabean, care a jertfit în cei 6—7 ani din urmă sute și iar sute de mii pentru cultura noastră, a Românilor din această țară și să-l roage să le deie, dacă nu se poate altcum, un împrumut din care să zidească școala. Adresa către d-nul Stroescu a fost înaintată prin mijlocirea d-lui *Parteniu Cosma*, directorul «Albinei». — Răspunsul d-lui Stroescu a fost decizător. Dânsul a arătat, că chestia școlii comerciale din Brașov este chestia întregului neam românesc din Ungaria și a rugat pe d-nul Cosma, ca președinte al «Solidarității», uniunea băncilor noastre românești, se ia întreaga afacere în mână și să caute să adune ce poate dela bănci și dela particulari și pe dânsul — pe domnul Stroescu — să-l țină în rezervă ca cel din urmă, când va pune bucurios umărul să se pornească o treabă bună. Această scrisoare a fost îndemnul după care «Solidaritatea», și direcțiunea școlii comerciale din Brașov s'au pus pe lucru neamănat.

Acțiunea „Solidarității“.

În urma scrisorii d-lui Stroescu, președintele «Solidarității», asociațiunea institutelor financiare române de dincoace de Carpați, convoacă pe membrii consiliului la o ședință pe ziua de 30 Noemv. 1913. În această ședință se decide, ca să se facă un apel către băncile românești, să contribuie cu sume potrivite puterilor lor la adunarea mijloacelor necesare la zidirea unui nou edificiu pe seama școlii comerciale din Brașov. Totodată consiliul hotărăște și proporția sumelor ce sunt a se cere dela bănci. Apelul s'a trimis la începutul lui Ianuarie a. c. și deja după trei luni băncile noastre anunțaseră contribuiri de Cor. 89,960.—, cum se poate vedea din lista ce publicăm mai jos. Credem însă că contribuiri se vor întregi la cel puțin Cor. 100,000.—, căci mai sunt unele bănci, cari urmează să-și anunțe donațiunile. Va fi o sumă frumoasă aceasta, ca și care nu știm să se mai fi adunat în timp așa de scurt nici chiar la neamurile mai înaintate și cu adevărat bogate. Paralel cu activitatea «Solidarității» a urmat.

Activitatea direcțiunii școlii comerciale,

care a primit angajamentul să facă un apel către foștii elevi și absolvenți; să contribuie și ei la zidirea noului edificiu. Apelul direcțiunii, care a fost secundat și de un apel al unor absolvenți, ce ocupă funcțiuni în Transilvania, deasemenea a dat rezultate deplin mulțumitoare. Până azi s'au anunțat din partea prof. și elevilor contribuiri în sumă de C. 31,171., ceea ce se poate vedea din lista specială ce o publicăm în cele următoare. Desigur însă că aceste contribuiri se vor mai urcă, deoarece mai sunt încă mulți foști elevi, cari își vor da obolul lor pentru zidirea școlii, care i-a ocrotit și pregătit pentru viață.

Când s'a văzut că acțiunea «Solidarității» și a direcțiunii școlii comerciale provoacă valuri de însuflețire în toate părțile, s'a crezut de oportun să între în acțiune și proprietarul școlii: cele două biserică românești, reprezentate prin

Eforia școlilor române din Brașov,

care încă a adresat un apel către publicul mare, invitând pe toți prietini culturii românești să vină în ajutor. Apelul Eforiei școlare s'a trimis abia de câteva zile. Cu toate acestea el promite foarte mult și desigur vom înregistra pe urma lui rezultate frumoase. — Unele dintre contribuiri însemnate pe lista «donațiuni diverse» s'au făcut în urma apelului Eforiei școlare. Zicem anume unele, deoarece contribuția orașului Brașov este hotărâtă de doi ani, apoi donațiunile adunate de foștii elevi încă s'au făcut înainte de apariția apelului numit.

Contribuirile totale

de până azi fac Cor. 151,796.20, o sumă destul de respectabilă, dar cu toate acestea încă mică pentru trebuințele zidirii. Clădirea va costa cca 300,000 Cor.,

deci o sumă aproape dublă ca ceea-ce s'a adunat până acum. Oamenii și instituțiunile noastre vor trebui să-și facă bine datoria dacă e vorba să se adune suma de care avem nevoie. Tocmai de aceea *apelăm și pe această cale la toți bunii români de pe pretutindena să vină cu obolul lor în ajutorul școlii comerciale din Brașov*, singura noastră școală românească de acest fel. Căci numai urmând astfel și numai punând cu toții și din toate părțile umărul, vom putea avea fericirea să putem zice că școala aceasta este produsul conștiinței naționale a neamului întreg.

Lucrările pregătitoare pentru zidire

s'au început. Conferența profesorală a stabilit programul de zidire și a publicat concurs pentru planuri. La acest concurs au participat 16 concurenți cu tot atâtea planuri. Procesul verbal ce-l publicăm în alt loc al revistei dă lămuriri suficiente asupra acestei chestiuni. Ca informație adăugăm, că în o ședință recentă a juriului pentru examinarea planurilor, s'a cumpărat trei dintre ele și că în juriu au luat parte ca specialiști d-nii arhitecți *Maimarolu Petculescu*, și *V. Pușcartiu* ingin., toți din București, *Josef Nekolny*, ingin. orașului Brașov. D-nii arhitecți *Maimarolu* și *Petculescu*, ambii bărbați de renume au luat asupra dânilor, în mod gratuit, atât supravegherea construirii planurilor, cât și a zidirii. Sub supravegherea dânilor se vor face planuri și preliminare nouă, cari se vor termina în timpul cel mai scurt, așa ca zidirea să poată fi dată în întreprindere încă în cursul lunii Iunie a. c. Lucrările de zidire vor înainta repede. Tot ce ar mai fi de dorit este ca tot atât de repede să înainteze și adunarea mijloacelor financiare necesare la acoperirea cheltuelilor. Să vedem!

Lista contribuțiilor.

I. Băncile românești.

«Agricola», Lugoș	K 300.—
«Agricola», Hunedoara	600.—
«Agricola», Sebeș	600.—
«Ajutorul», Șeica	500.—
«Albina», Sibiu	20,000.—
«Ardeleana», Orăștie	4,000.—
«Armonia», Cincul-mare	300.—
»Auraria», Abrud	750.—
«Avrigeana», Avrig	300.—
«Aurora», Năsăud	500.—
«Bănățiana», Bucoveț	150.—
«Banca poporală», Arpaș	60.—
«Banca poporală», Birchiș	150.—
«Banca poporală», Caransebeș	600.—
«Banca poporală», Dej	600.—
«Berzava», Berzava	100.—
«Berzovia», Jidovin	150.—
«Bihoreana», Oradea mare	3,000.—
«Bocșana», Bocșa-montană	600.—
«Brădetul», Orlat	300.—
«Brașoveana», Brașov	1,000.—
«Buciumana», Bucium-Poeni	100.—
«Câmpeana», Mociu	600.—
«Cassa de păstrare», Mercurea	1,000.—

«Cassa de păstrare», Sasca	K 900—	«Venețiana», Veneția-inf.	K 300—
«Cassa de păstrare», Șinca	200—	«Victoria», Arad	5,000—
«Chiorana», Șomcuta-mare	600—	«Viitorul», Ocna-Sibiiului	200—
«Codreana», Băsești	450—	«Voileana», Voila	500—
«Codrul», Lupșa-mare	100—	«Vulturul», Sămărtin	300—
«Comuna», Căvărăn	250—	«Vulturul», Tășnad	300—
«Concordia», Gherla	200—	«Zlăgneana», Zlagna	300—
«Cordiana», Fofeldea	450—	«Zărândian», Băița	200—
«Coroana», Bistrița	900—	«Zorile», Mărgău	100—
«Corvineana», Hunedoara	1,000—		
«Creditul», Zărnești	900—	Total: K	89,960—
«Crișana», Brad	1,500—		
«Cugireana», Cudgir	450—		
«Cassa de păstrare», Săliște	1,500—		
«Cetatea», Coahalm	450—		
«Decebal», Deva	300—		
«Doina», Câmpeni	1,000—		
«Drăganul», Beiuș	300—		
«Dunăreana», Timiș-Cubin	150—		
«Econcmia», Coahalm	600—		
«Economul», Cluj	500—		
«Făgețana», Făget	900—		
«Frăția», Agnita	180—		
«Furnica», Făgăraș	1,800—		
«Geogeană», Geoagiu	300—		
«Grănițerul», Dobra	500—		
«Hătegeana», Hațeg	1,000—		
«Institutul de credit», Mehadia	150—		
«Izvorul», Ighiu	300—		
«Izvorul», Sebeșul-inf.	200—		
«Izvorul», Sângeorgiu	100—		
«Iulia», Alba-Iulia	750—		
«Lăpușana», Lăpușul-ung.	250—		
«Lipovana», Lipova	1,000—		
«Luceafărul», Vârșeț	2,400—		
«Lumina», Sibiu	1,000—		
«Luncana», Mărgărita	150—		
«Maramureșana», Sighetul-Marmației	150—		
«Mărgăneana», Poiana	500—		
«Mercur», Năsăud	500—		
«Mielul», Poiana	300—		
«Murășana», Reghinul-Săsesc	1,500—		
«Nădlăcana», Nădlac	600—		
«Negoiul», Porumbacul-superior	50—		
«Noiana», Noul-român	150—		
«Olteana», Viștea-inferioară	450—		
«Oraviciana», Oravița	1,000—		
«Orientul», Dobra	150—		
«Patria», Blaj	1,500—		
«Peatra», Teiuș	450—		
«Poporul», Lugoj	600—		
«Poporul», Săliște	1,000—		
«Porumbăceana», Porumbacul-inferior	300—		
«Răureana», Capolnoc-Monoștor	300—		
«Sătmăreana», Seini	750—		
«Selăgiana», Jibău	900—		
«Sentinela», Satul-nou	1,200—		
«Silvania», Șimleu	900—		
«Speranța», Hosman	120—		
«Strugurul», Pianul-superior	150—		
«Șercăiana», Șercaia	1,000—		
«Șincana», Șinca-veche	500—		
«Șoimul», Uioara	400—		
«Târnavăana», Sighișoara	500—		
«Timișana», Timișoara	5,000—		
«Țibleșana», Reteag	300—		
«Unirea», Vad	300—		
«Văradiana», Varadia	100—		
«Vatra», Cluj	1,500—		

2. Profesorii Școlii comerciale.

Arseniu Vlaicu, director, Brașov	K 500—
Andrei Bârseanu, profesor, Brașov	500—
Ioan Socaciu, profesor, Brașov	500—
Ioan C. Panțu, profesor, Brașov	500—
Ioan Pricu, profesor Brașov	500—
Dr. Ioan Baciu, profesor, Brașov	200—

3. Foștii elevi ai Școlii comerciale.

Ioan G. Babeș, dir. de fabrică, Azuga	K 1,200—
Anton Mânzat, procurist, București	1,000—
Otto Schiel, fabricant, Brașov	1,000—
Ion M. Gologan, mare propr., Ciulnița	1,000—
Ioan R. Negut, mare propr., Focșani	1,000—
L. Theodoru, secret. canc. com., Botoșani	750—
Gh. Fugaciu, contabil, Câmpina	500—
Const. Popp, șef de lichid. «Albina», Sibiu	500—
Rudolf Orghidan, admin., Slobozia	500—
Ionel Comșa, mare comerc., Săliște	500—
V. Gămulea, funcț. pens. «Albina», Sibiu	400—
Aurel Lupșian, dir. de bancă, Gurgiu	400—
Nic. Munthiu, secret. de bancă, Șimleu	360—
Gheorghe Popica, contabil, Bușteni	350—
Ios. Oncioiu, șef-contab. «Albina», Brașov	300—
Sandu Bucurenciu, funcț. de bancă, Brăila	300—
Ioan Peteu, fabricant, Brașov	300—
Traian Andreica, cont. «Doina», Câmpeni	300—
Dum. D. Hanciu, com., Turnu-Măgurele	300—
Const. Bozdog, contabil, Hunedoara	300—
Afil. Popoviciu, cont. Bragadiru, București	300—
V. V. Bontescu, s.-dir. «Ustredna», B.-Pesta	300—
Grig. Domilescu dirig. «Roșiori-de-vede»	300—
Ioan Vătășan, insp. gen., «Albina», Sibiu	300—
G. Ciupală fabr. de postav. Brebu	300—
Florea Căpățână, funcț. «Albina», Sibiu	300—
Const. Manci, comerciant, Câmpina	300—
Ioan Proca, comerciant, Ploiești	300—
Gh. Barbuceanu, șef.-cont., București	300—
Nicolae Bercu, șef.-cont., Ploiești	300—
Stefan Criștof, comerciant, Sinaia	300—
Vasile Grădinar, exploat. de petr., Ploiești	300—
Ioan Murăroiu, cont. «Albina», Brașov	300—
V. Üveges, dirig. banca de asig., Brașov	300—
Ioan I. Lăpădatu, director, Sibiu	300—
Ioan Rebeș, cassar «Albina», Sibiu	250—
Octav Neagoș, cassar «Lumina», Sibiu	250—
Andrei Gușu, funcț. «Albina», Sibiu	250—
Dum. Stinghe, funcț. «Albina», Sibiu	250—
Radu Ardelea, cont. «Albina», Brașov	240—
Ștefan Peneșiu, șef de birou, Buteni	200—
Ioan Budiș, director, Hațeg	200—
P. Dancășiu, funcț. de poștă, Budapesta	200—
Ioan Rusu, «Banca Națională», Tulcea	200—
Gheorghe Popoviciu, fabricant, Ploiești	200—
Aurel Chicomban, contabil, Sinaia	200—
Vasile Preșmirean, contabil, Sinaia	200—
Gh. N. Măciucă, cont. «Brag.», București	200—

Theodor Nicolau, comisionar, București	200—	Emil Tișca, secret. de bancă, Năsăud	100—
Aurel Pop, funcț. «Albina», Sibiu	200—	Petru Bărbat, notar, Șercăița	100—
P. Manole, funcț. «Biroul de inf.», Sibiu	200—	Emanoil Comșa, director, Brad	100—
Octav. Fulea, șef-cont. «Lumina», Sibiu	200—	Vasile Iordache, secret. ppopesc, Brașov	80—
Dum. D. Simian, student, București	200—	Dum. Voina, student, Zürich	80—
Traian Voina, funcționar. București	200—	Tr. Chicomban, funcț. «Albina», Brașov	75—
Stelian Russu, contabil, Gyulafalva	200—	Ilie Maftciu, funcț. de bancă, Paloș	60—
Gh. Baluțiu, contabil, Cugir	200—	Romul Popp, funcț. de bancă, Satul-nou	60—
Mateiu C. Jiga, dir. de bancă, Făgăraș	200—	Romul Verișan, contabil, Sighișoara	50—
Ioan Tulbure, notar, Galați (l. Făgăraș)	200—	Ioan Ghișa, contabil, Brad	50—
Gheorghe G. Stroie, cont., București	200—	Gh. Giuvălea, funcț. «Albina», Brașov	50—
Pomp. Burz, dirig. de bancă, Săn-Mihaiu	200—	Nic. Marcu, practicant, Cluj	50—
Romulus Dogariu, secretar, Brașov	150—	Victor Bumbescu, contabil, Reșița	50—
Eugen Vancu, dirigent Marosvásárhely	150—	Sim. Damian, func. «Ardeleana», Orăștie	50—
Emil A. Chiffa, șef-contabil, Bistrița	150—	Nic. Branga, func. «Ardeleana», Orăștie	50—
Dum. G. Gall, f. «Albina», Elisabetopol	150—	Gh. Vas, contabil, Voila	30—
Alexe Odor, funcț. «Albina», Sibiu	150—		
Dan Voina, funcț. «Banca gen. de asig.»	150—		Total: K 31,175—
Anghel Bena, funcț. «Albina», Sibiu	150—		
T. Cristian, funcț. de bancă, Azuga	150—		
G. Baboe, funcț. «Albina», Brașov	150—		
Samoil Urian, funcț. de bancă, Jibou	150—		
V. Lacea, funcț. «Albina», Brașov	150—		
At. Popoviciu, dirig. de bancă, Șiria	150—		
Gheorghe Bașca, cassier, Seini	120—		
Enea Hocman, funcț. «Albina», Sibiu	120—		
Ioan Meșotă, funcț. de bancă, R.-Vâlcea	120—		
G. Pașca, funcț. de bancă, R.-Vâlcea	120—		
Tit. L. Langa, contabil, Șercaia	120—		
Panteleimon Dobrea, voluntar, Riva	120—		
Const. Bobancu, funcț. «Albina», Brașov	120—		
Theodor Rhein, director, Brașov	100—		
Richard Scheeser, funcționar, Brașov	100—		
P. de Petric, funcț. comitatens, Săcele	100—		
Ilie Radu, contabil, Sigetul-Marmației	100—		
E. Lupea, cond. de filială, Vințul-de-jos	K 100—		
Ioan Răduțescu, șef-contabil, Sasca	100—		
Ioan Iosif, director, Cohalm	100—		
Eugen Bârsean, funcț. de asig., Brașov	100—		
Nicolae Opreșiu, contabil, Bistrița	100—		
Enea Medean, contabil, Sebeș	100—		
Cornel Lazar, diacon, Arad	100—		
Coman Toader, proprietar, Călăraș	100—		
Nicolae Plotogea, contabil, Azuga	100—		
Andrei Fătuleș, comerciant, Ploești	100—		
Tib. O. Babeșiu, funcț. de asigurare, Sibiu	100—		
Gheorghe Vintilă, funcționar, Sinaia	100—		
I. Checicheș, cont. la «Detunata», Bucium	100—		
Titu Aurel Grecianu, contab., București	100—		
Vic. Dâmboiu, cont., Bragadiru, București	100—		
Vasile Bertianu, „ „ „ „	100—		
Coriol. Miron, „ „ „ „	100—		
Vasile Ciocoiu, „ „ „ „	100—		
Vasile V. Voina, „ Azuga	100—		
Gavril Crișan, funcț. de bancă, Ighiu	100—		
Rom. Dâmboiu, funcț. de bancă, Uioara	100—		
I. Brut Păcurariu, funcț. de bancă, Arad	100—		
I. Brenciu, cassar «Albina», Brașov	100—		
Iosif Moldovan, cont. «Albina», Brașov	100—		
Dumitru Necșa, funcț. «Albina», Brașov	100—		
Aurel Gămulea, funcț. «Albina», Brașov	100—		
Alex. Peneș, stud. acad., București	100—		
Ioan Avrigean, contabil, Brașov	100—		
Nic. Crăciun, notar, Tohanul-vechiu	100—		
Ioan Oancea, comerciant, București	100—		
Lucia Lepa, funcț. de bancă, Timișoara	100—		
Adr. Cristea, funcț. «Ardeleana», Orăștie	100—		
Alex. Manole, contabil, București	100—		
Nic. Bărbat, prac. de notar, Șercăița	100—		
Orașul Brașov	K 15,000—		
Anton Mocsonyi de Foen, B.-Pesta	2,000—		
Donaț. adun. de I. G. Babeș, Azuga	1,200—		
Donaț. adun. de O. Neagoș în R.-Vâlcea	1,170—		
Banca Românească, București	1,000—		
Creditul funciar rural, București	1,000—		
Creditul funciar urban, București	1,000—		
Ioan Mețianu, mitropolit, Sibiu	1,000—		
Corpul prof. dela gim. român Brașov	1,000—		
Elena A. Popoviciu, Brașov	1,000—		
Costi A. Popoviciu, Brașov	1,000—		
Clubul neguțătorilor, Rimnicul-Vâlcea	500—		
Donaț. adun. prin dl D. Hanciu, T.-Măgur.	500—		
Venit. unei prod. cinematogr. prin G. Damilescu, Roșiorii-de-vede	400—		
Corpul învățătoresc, Brașov	300—		
Dr. Tiberiu Brediceanu, dirigentul filialei «Albina», Brașov	300—		
Dr. E. Dan, adv. fil. «Albina», Brașov	300—		
D. Bragadiru, fabricant, București	300—		
Reun. meser. rom., Brașov	300—		
Iunio Brut Hodoș, director, Blaj	300—		
C. Herța, dir. de bancă, Seliște	200—		
Donaț. adun. de d-șoara Lucia Lepa	151—		
Victor Muntean, șef-contabil, Blaj	150—		
Donaț. adun. de I. Raduțescu, Sasca	123·20		
Dr. Oct. Sglimbea dir. de bancă Orăștie	100—		
Nic. Furnica, Brașov	100—		
Donaț. adun. de elevul E. Sciopon	52—		
V. de Orbonaș, funcț. de bancă, Orăștie	50—		
Simion Vlad, contabil, Orăștie	50—		
Tr. Florian, archiv., «Albina», Brașov	50—		
Eman. Ungurean, adv., Timișoara	40—		
C. Focșăneanu, șef de gară, T. Frumos	20—		
I. Vătășan, dir. școlar pens., Brașov	5—		
			Total „ 30,661·20
Recapitulațiune:			
dela bănci	K 90,260—		
„ profesori și elevi	31,175—		
„ diverși	30,661·20		
			Total: K 152,096·20

PROTOCOL

luat în ședința Juriului esmis în scopul examinării și premiei planurilor întrate pentru zidirea unui nou edificiu pe seama școalei comerciale superioare gr.-or. române din Brașov, ținută în 22 Martie v. 1914.

Prezenți domnii: *Parteniu Cosma*, directorul «Albinei»; *Mateiu Voileanu*, asesor consistorial; *Dr. Vasilie Saftu*, protopop; *Ioan I. Lăpedatu*, dir. «Băncii generale de asigurare»; *Arseniu Vlaicu*, dir. școalei comerciale; *Dr. George Baiulescu*, medic; *Ioan Pricu*, profesor; *Josef Nekolny*, inginer sup. orășenesc; *D. Marcu*, inginer.

I.

Dl Dr. Vasilie Saftu, președintele Eforiei școlare, salută cu căldură pe domnul Parteniu Cosma, dir. «Albinei» din Sibiu, la a cărui intervenție și stăruință, cu ajutorul «Solidarității», a Băncilor românești și a întregului nostru neam, s'a putut pune în realizare zidirea unui nou edificiu pe seama singurei noastre școli superioare comerciale gr.-or. române.

La propunerea dlui Dr. Vasilie Saftu, Juriul proclamă de președinte, între aclamări de «să trăească», pe dl Part. Cosma.

Cu dresarea proceselor verbale ale Juriului se însărcinează dl Romulus Dogariu, secretarul Eforiei școlare.

II.

Directorul școalei comerciale, dl Arseniu Vlaicu, comunică, că conform condițiilor de concurs stabilite și publicate la timpul său, Juriul pentru examinarea și decernarea premiilor pentru planurile întrate, se va compune din următorii membrii: 1 reprezentant al «Solidarității», 1 reprezentant al Consistorului arhidiecezan, 1 reprezentant al Bisericii Sf. Nicolae, 1 reprezentant al Eforiei, 1 reprezentant al școalei, 1 reprezentant medic și 3 arhitecți distinși probați.

Comunică mai departe, că «Solidaritatea» a esmis ca reprezentant al ei pe dl Parteniu Cosma, iar în caz de împiedecare a dânsului, pe dl Ioan I. Lăpedatu. Veneratul Consistor a esmis ca reprezentant al său pe dl Mateiu Voileanu, asesor. Biserica Sf. Nicolae este reprezentată prin dl Ioan Pricu. Eforia școlară prin președintele ei Dr. Vasilie Saftu. Reprezentantul școalei este dl director Arseniu Vlaicu, iar reprezentant medic este dl Dr. George Baiulescu.

Cu privire la cei 3 reprezentanți arhitecți, cari ar trebui să fie membrii ai Juriului, dl director Arseniu Vlaicu, raportează, că dânsul a invitat să ia parte în Juriu pe dl Jüttner Kálmán, inginer sup. de stat, Brașov; pe dl inginer Tiberiu Eremie din București și pe dl Josef Nekolny, ingin. sup. orășenesc, Brașov.

Inginerul Jüttner Kálmán însă, prin adresa Nr. 521 din 31 Martie a. c., i-a adus la cunoștință, că dl Ministru de comerț reg. ung. l-a oprit să ia parte la acest Juriu din cauză, că condițiile de concurs n'au fost stabilite în conformitate cu dispozițiile Regulamentului pentru concursuri de planuri arhitectonice, edat sub Nr. 79,049 în 1908. Aceiași notificare a primit-o directorul și dela dl Ministru de comerț cu adresa Nr. 23,622 din 30 Martie 1914. În urma acestui fapt dl director A. Vlaicu, a invitat să ia parte ca membru în Juriu, în locul dlui Jüttner K., pe arhitectul orășenesc Wilhelm Schmidts. Dar deoarece și

acesta a primit dela Asociațiunea inginerilor și arhitecților ung. interzicerea de a lua parte la concurs și în Juriu tot pe motivul, că condițiile de concurs n'au fost făcute conform Regulamentului, amintit mai sus, declară, că nu poate lua parte nici dânsul ca membru în Juriu.

Concursul publicat n'ar corăspunde numai într'atăta condițiilor regulamentare, întrucât arhitecții sunt în Juriu în minoritate.

În urma acestora dl director Arseniu Vlaicu, s'a văzut necesitat să apeleze la inginerii români și astfel s'a adresat telegrafic dlui inginer V. Pușcariu din București, rugându-l să ia parte ca membru în Juriu sau să trimită un alt arhitect. Dl V. Pușcariu a răspuns tot telegrafic, că primește, dar nu poate veni la Brașov pe Sâmbătă în 22 Martie v. a. c. pe când e conchemat Juriul, ci numai pe Duminecă și Luni în 23 și 24 Martie a. c.

Dl Tiberiu Eremie, inginer de asemenea n'a putut veni personal, ci a trimis ca reprezentant al său pe dl inginer arhitect D. Marcu.

Dl inginer sup. orășenesc Ios. Nekolny a primit să figureze în Juriu ca membru și s'a și prezentat la ședință.

De încheiere directorul A. Vlaicu propune ca Juriul în ședința sa de azi să ia act de planurile întrate și apoi să le predea spre studiere arhitecților.

Juriul decide:

1. Comunicatul făcut de dl director A. Vlaicu să ia la cunoștință.

2. În ședința de azi Juriul va lua act de planurile întrate și apoi acestea vor fi predate spre studiere și raportare celor trei arhitecți prevăzuți în condițiile de concurs și cari vor fi:

I-ul dl Iosef Nekolny, al II-lea dl Tiberiu Eremie și al III-lea dl V. Pușcariu. Dacă eventual unul dintre cei doi din urmă, ar fi împiedecat a lua parte la ședințe, atunci să-și trimită ca reprezentant pe dl inginer-arhitect V. Moga din București sau pe un alt arhitect.

3. Directorul A. Vlaicu să se îngrijască de întrunirea arhitecților și de convocarea la timp a Juriului.

III.

Directorul Arseniu Vlaicu raportează, că toate planurile au intrat în termenul de concurs.

Trecându-se la desfacerea planurilor se constată, că au intrat următoarele planuri:

1. Sub Motto: 7 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
2. Sub Motto: Brașovia, 2 buc. planuri, 1 memoriu și un plic sigilat.
3. Sub Motto: Luceafărul, 7 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
4. Sub Motto: Mercur, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
5. Sub Motto: Stela, 6 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
6. Sub Motto: Mercurius, 8 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
7. Sub Motto: Wissen ist Macht, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
8. Sub Motto: Tricolorul român, 5 bucăți planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.

9. Sub Motto: Aurel Vlaicu, 2 table cu 8 planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
10. Sub Motto: Nihil sine deo, 2 table cu 9 planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
11. Sub Motto: Ideal și comerț, 9 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
12. Sub Motto: Carmen Sylva, 8 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
13. Sub Motto: Pășii și vă rugați, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
14. Sub Motto: Lumina, 10 buc. planuri, 1 memoriu, și 1 plic sigilat.
15. Sub Motto: Noie, 13 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.
16. Sub Motto: Tiberiu, 5 buc. planuri, 1 memoriu și 1 plic sigilat.

Juriul constată, că în urma concursului publicat au intrat șasesprezece planuri, cari se păstrează în cancelaria Eforiei școlare și la timpul său se vor pune la dispozițiunea arhitecților spre examinare. Plicurile cu motto și sigilate, în număr de 16, cuprinzând numele autorilor, se depun spre păstrare în casa de fier a Eforiei școlare.

Cu acestea ședința se încheie și protocolul se încheie.

D. U. S.

Parteniu Cosma

Arseniu Vlaicu
director.

Romulus Dogariu
secretar.

Ioan I. Lăpădatu

Iosef Nekolny

Mateiu Voileanu
ases. cons.

Dr. Vasile Saftu
protopop

Dr. V. Baiulescu

Ioan Pricu

Situația pe piața de efecte în timpul recent.

Conflictul dintre Mexico și Statele-Unite Nord-Americane apasă asupra situațiunii internaționale și influențează în mare măsură dezvoltarea și tendința bursei, cari în urma structurei lor fine reagează ca o busolă sensibilă la orice evenimente fie de natură politică, fie de natură economică-financiară.

Cursurile scad mereu, deși în urma depresiunii de până acuma, precum și a abundenței de numărare, ce s'a signalat de pe toate piețele internaționale, s'ar crede și s'ar aștepta contrarul, adică urcarea acelor în urma înviorării speculațiunii la bursă. Dar cercurile private, adică publicul mare se abține dela orice transacțiuni speculative, căci multora le este încă în vie memorie pierderile colosale suferite înainte de criză.

În timpul recent, afară de momentul indicat mai sus, atât evenimentele din peninsula balcanică, cât și boala monarhului au alimentat indispozițiunea bursei, favorizând contramina, care a apăsă tot mai mult cursul efectelor, favorite de speculațiune, obvenind la unele reduceri în salturi considerabile.

Alt moment și motiv cardinal, care influențează în mare măsură mai ales cursurile efectelor cu fructificare fixă (rentele, obligațiunile comunale, scrisurile

fonciare, etc.) este proiectul de lege francez, referitor la darea de 5% după cupoanele efectelor străine, care tocmai se desbete și ține în mare agitație piața franceză. Mai ales micii capitaliști francezi dorind a scăpa de această dare în spe, — din care fiscul sperază a stoarce sute de milioane — tind a se debarasa de efectele străine.

În săptămâna ultimă au trezit puțin din letargie bursele indigene ordinele de vânzare despre posturi mai considerabile de rentă de 4% de cor. ung., care a scăzut repentin cu peste 2% în câteva zile, ajungând până la 80-25 chiar. — Unele efecte industriale, de transport și chiar acțiunile unor bănci au suferit pierderi de curs de 10—20 și chiar mai multe cor. în o singură zi.

Situațiunea pieții scrisurilor funciare este continuu deplorabilă. — Raza de speranță, ce licărea în primăvara anului curent, adică de a putea plasa scrisuri funciare în posturi mai mari în străinătate a dispărut de prezent cu totul. — Momentan se revarsă scrisurile funciare din străinătate, iar institutele de emisiune sunt necesitate a le absorbi, pentru a susține cursul acelor destul de scăzut, cel puțin la nivelul actual. — Afaceri hipotecare și pe amortizație numai cu mare greu se lievidează și în măsură de tot restrânsă sub condițiuni urcate, alegându-se afaceri prima.

Capabilitatea de absorbire a capitaliștilor francezi și englezi o ilustrează următoarele cifre:

În cvartalul prim al a. c. s'au emis pe piața Parisului diverse efecte în valoare nominală de cca 3¹/₂ miliarde franci și pe piața Londrei de cca 2¹/₂ miliarde franci. — Unii sceptici cred, că aceste două piețe și-ar fi ajuns punctul de saturațiune și că multe efecte emise nu s'ar fi putut plasa în public, rămânând în portofoliul consorțiilor și băncilor de emisiune. — Cu emisiunile acestea însă nu s'au isprăvit cererile față de piața financiară, ei vor mai urmă, dupăcum vom vedea mai târziu.

Budapesta, 24/IV 1914.

V. V. B.

Noua lege cambială ungară.

(Continuare.)

PARTEA III.

Dispoziții întregitoare a părții I și II.

Capitolul I.

Despre capacitatea cambială. Despre modalitățile speciale ale declarațiilor cambiale.

§ 81.

Obligamente cambiale poate contractă fiecare, a căruia capacitate de a se obliga prin contract nu este limitată.

Persoana, care a devenit însă majorenă prin căsătorie, poate contractă un obligament cambial, înainte de a fi împlinit etatea de 24 de ani, numai, dacă poartă de sine stătător o meserie.

Că întrucât pot contracta obligamente cambiale prin reprezentanții lor legali persoanele, a căror capacitate de a se obliga prin contract, este limitată, o hotărăsc normele de drept speciale referitoare la aceste acte.

§ 82.

Semnul mânei înlocuiește subscrierea numai dacă este legalizat pe cambie sau pe alongul ei prin judecătoreie sau notar public, conform alineatului 2.

Persoana legalizatoare este obligată a subscrie clauzula de legalizare, a o prevedea cu sigilul oficios și a certifica în clauzulă, că cunoaște personal partida sau s'a convins despre identitatea persoanei ei, mai departe că a cetit și explicat partidei declarația cambială și că partida a declarat-o pe aceea în consonanță cu voința sa.

Alte dispoziții legale, cari normează procedura de legalizare, rămân nealterate; neobservarea lor însă nu invalidează legalizarea.

§ 83.

Declarația cambială a unei persoane lipsită de vedere (oarbe) este validă numai, dacă subscrierea de pe cambie sau alongul ei este legalizată judecătorește sau prin notar public. Dispozițiile cuprinse în alineatul 2 și 3 al §-ului 82 au valoare și aici.

Imprejurarea, că legalizarea lipsește sau este falsă nu atinge validitatea obligamentelor contractate de ceilalți subscriitori și ordinea indossamentelor.

§ 84.

Plenipotența, ce o dă o persoană, care *nu știe scrie*, unei alte persoane, pentru a face declarații cambiale, este numai atunci validă, dacă este cuprinsă într'un document, dacă în acela s'a fixat calitatea obligamentului cambial (acceptant, emitent, girant etc.) și maximalul sumei ce se poate contracta, și dacă în acest document, semnul mânei plenipotențiatorului, este legalizat prin judecătoreie sau notar public, sau apoi semnul mânei este întărit (coramizat) prin doi martori, dintre cari unul a scris pe document numele plenipotențiatorului.

§ 85.

Intre soți și logodnici plenipotența pentru contractarea de obligamente cambiale are numai atunci valoare, dacă s'a cuprins într'un act notarial public.

Capitolul II.

Despre locul prezentării, a ridicării protestului și locul de îndeplinire a altor acte cambiale.

§ 86.

Prezentarea cambiei pentru acceptare sau pentru plată, ridicarea protestului, precum și în general toate actele, a căror îndeplinire le pretinde legea prezentă pentru validitatea sau susținerea drepturilor cambiale, trebuie făcute în localul de afaceri al obligatului cambial, iar în lipsa unui astfel de local în locuința lui.

Aceste acte se pot îndeplini în alt local al locului (comunei), fixat pentru îndeplinire sau în o altă

comună învecinată, contopită cu comuna de îndeplinire, numai cu învoirea celor interesați. La protest aceasta învoire a interesaților se consideră ca dată, dacă din protest nu rezultă contrarul.

Actele îndeplinite în localul de afaceri sau la locuința persoanei respective, aflătoare în vreuna din comunele contopite, trebuie privite ca îndeplinite la locul recerut și în cazul acela, când ca loc de îndeplinire, este indicat pe cambie, dintre comunele contopite, o altă comună.

Cari comune sunt a se considera ca comune contopite, hotărăște pe calea ordinațiunii, ministrul de interne, în Croația-Slavonia, — Banul.

(Va urma)

O procedură de simplificare la adițiune.

Multora li se va părea, că este peste tot de prisos a mai vorbi ceva despre simplificarea adițiunii. Se crede, că adițiunea este, prin însăși natura lucrului, operațiunea cea mai simplă posibilă.

Cu toate acestea sunt momente, cari dovedesc contrarul. La adițiunea unor numărtoase coloane lungi de numeri, constătători din mai multe cifre, iese la iveală greutatea adițiunii totdeauna, când împrejurările pretind dela adițiune o exactitate ireproșabilă, o siguranță absolută și în acelaș timp o iușală maximală. Nu se poate contesta, că sunt și calculatori abili, cari satisfac tuturor exigențelor acestora; să ni se deă însă voie să contestăm, că rezolvarea acestor probleme ar fi ușoară. Din contră ea este obositoare și repetiția frecventă a adițiunii de coloane lungi nu lasă neatins nici sistemul nervos. De sigur numai o statistică medicală ne-ar putea arată cu dovezi numărtoase urmările funeste ale unei ocupațiuni îndelungate cu această operațiune, numită «ușoară» mai cu seamă între funcționarii dela finanțe, postă, etc. a căror vieată se consumă aproape numai în adițiunea coloanelor lungi de numeri.

Deschid aici o mică parentesă, pentru a evocă în memoria tuturor celor interesați cel puțin numele (descrierea lor nu voiu încercă a o face) mașinilor de calculat, pentru a căror producție omul nu și-ar fi dat nici o osteneală, dacă această simplă operațiune ar fi fost atât de ușoară, cum se crede. Abacul Romanilor, Suanpuan-ul Chinezilor, Soroban-ul Iaponezilor, liniarele de calculat ale lui Nepper (1617), ale lui Blatter (1886), Genaille și E. Lucas (1885), stilul de adițiune sistem Smith și Pott, stilul de adițiune XXX. al mehanicului O. Leuner din Dresda, liniarele logaritmice, (scala Gunter) de diferite sisteme: Faber, Hanauer etc. aritmometrul lui Pascal (1642), mașina de calculat alui Leibnitz (1695), alui I. H. Müller (1782), alui Thomas din Kolmar (1870) în executarea lui Burkhardt, mașina Brunsviga, de Grimme și Natalis din Braunschweig, mașina Selling din Würzburg și în fine cea mai perfectă mașină universală sistem Steiger și Egli din Zürich, cunoscută sub numirea de «Millionär». Acestea toate ne prezintă o serie de sforțări nobile pentru ușurarea — dacă nu și eliberarea spiritului omenesc de greutatele reale ale operațiunilor «simple». Aici e locul să amintim

și de aparatul d-lui Petru Simtion pentru calcularea intereselor. În special numai pentru aditiiune se folosesc astăzi afară de stilele amintite mai sus (Smith & Pott și Leuner) diferiți comptometri, mașinile Addix, Omega, Runge și în fine ultima în ordinea cronologică a perfecționării mașinilor de aditionat, mașina Burrough. Inchei parentesa cu constatarea, că lipsă de frecvență a acestor mașini de calculat în birourile institutelor financiare române, poate fi caracteristică pentru orice altă împrejurare, dar nu și pentru necesitatea introducerii lor la noi. Afară de câteva dintre cele mai mari bănci ale noastre — unde ar putea funcționa și mai multe mașini, — abia găsești vreo mașină de calculat, lucru, poate destul de explicabil, dar cu toate acestea astăzi nenatural.

Naturală este însă tendința de simplificarea lucrurilor și de cruțare a forțelor de un surmenaj de prisos.

Cum își poate simplifica oricine osteneala aditiiunii? Nu se poate fură oare vreuna dintre multele idei aplicate în mecanismul mașinilor de calculat?

În secția matematică a «Băncii generale de Asigurare» se uzitează spre scopul acesta așa numitele creioane de aditiiune. Anume, creionul simplu este provăzut cu creștături numerotate, pe cari degetul mare al calculatorului le parcurge în ordine, trecând peste câte-o creastă, de câte-ori suma interimală de aditiiune crește cu câte o zecime. Calculatorul astfel peste tot nu are nevoie să urmărească cu atențiune zecimile de tranziție în decursul aditiiunii. Se operează astfel simplu cu unitățile sumelor interimale, urmând, ca la finea coloanei să se citească zecimile înregistrate de deget (prin exercițiu în mod instinctiv) pe creion și să le completeze cu ultima unitate. După un mic exercițiu creionul de aditiiune se dovedește a fi tovarăș credincios — aditiiunea însăși, fie vorba de coloana cea mai lungă, se simplifică în mod esențial: ea devine repede, ușoară și sigură, fără să mai ostenească creierul.

Explicarea procedurii este evidentă. Să presupunem, că calculatorul a progresat în coloana de numeri până la un loc, unde suma interimală este 67 și urmează să înșire la aceasta și pe 9, 8, 7. etc. Zecimile aici se schimbă la fiecare pas. Procedura obicinuită produce — dupăcum se știe — în mintea calculatorului numerii 67, 76, 83 etc. în timp ce atențiunea lui urmărește cifrele 9, 8, 7 etc. Aici deci simplificarea psihologică este, că spiritul calculatorului pornește numai din cifra 7 (a sumei interimale de 67, căci degetul a descoperit deja creasta 6) continuă apoi cu 6, apoi cu 3, etc. în timp ce cu atențiunea sa calculatorul urmărește cifrele 9, 8, 7 etc. iar degetul are să continue la fiecare pas peste zecime, trecerea peste o creastă săpată în creion. Trecerea peste o zecime este prea caracteristică pentru a putea rămâne neobservată: micșorarea unității la sumele de tranziție, însemnează creșterea cu o zecime.

Că procedura aceasta însemnează o simplificare, o ușurință pentru calculator, se poate convinge oricine. E de ajuns să amintim aici, că dela suma interimală de 20 în sus, însăși psihologia limbei cauzează greutate, deoarece ea dă întâietate zecimilor nu numai în românește, ci și în limbile franceză, engleză, italiană etc., pânăcând limba germană, care până la sumele interimale de o sută, pronunță mai întâi unitățile, preste o sută se răsbună cu prisos pentru favorul acordat mai înainte, căci după cifra sutelor limba ordonează unimile și apoi zecimile.

Balastul zecimilor în decursul aditiiunii se delată simplu prin creionul de aditiiune, descris mai

sus, căci toată activitatea spirituală a calculatorului în decursul acestei aspirațiuni are să se desfășure numai în urmărirea cu atenție a cifrelor sumande și formarea unităților dela sumele interimale.

Procedura aceasta se recomandă însăși tuturor funcționarilor din birourile băncilor noastre, în tot locul, unde se aditiiunează mai intensiv și mai cu seamă cu ocaziunea eruării erorilor de contare, spre a căror cercetare se folosesc de sigur cu succes procedurile descrise de d-l Ermil Borcia în «Revista Economică Nr. 1. din 1907.

Vasile Vlaicu,

matematicul «Băncii gen. de asig.» Sibiu

„Banca generală de asigurare“.

Ne cuprinde o bucurie sinceră, aflând despre modul, cum înțelege banca noastră de asigurare să se afirme în lupta de concurență, ce se dă acum deja cu toată înverșunarea contra ei.

Anume banca noastră de asigurare a lăsat cu totul la o parte baza șubredă, pe care adeseori se manifestează activitatea de concurență a unora dintre institutele străine, cari se întrec în licitațiunea de promisiuni față de asigurați și în licitațiunea de provizii și remunerațiuni pentru aceia dintre Români, — particulari sau institute, — cari li se fac mijlocitori de afaceri. Ea nu dă nici o atențiune acestor modalități de concurență — am putea zice corupte, — ci toată concurența ce o face banca noastră de asigurare se concentrează în stabilirea leală și culantă a pagubelor, fie de foc, fie de vieață și în plățirea imediată a acestora.

Diferite cazuri, ce ni-au venit la cunoștință despre această procedură culantă și umană a băncii noastre de asigurare, sunt prea suficiente pentru a întări afirmația din cele precedente. Aflăm între altele că soția dlui I. Z. din Săliște, fiind asigurată la banca noastră de asigurare, a răposat în 5 l. c. Soțul s'a prezentat personal la direcțiunea băncii în Sibiu, înștiințând cazul de moarte în 11 crt., la cece direcțiunea acestei bănci cercetând actele prezentate *imediat*, deci fără nici o provocare la §§-ii condițiunilor de asigurare, prin cari adeseori se pot trăgăna cu lunile astfel de afaceri, banca noastră a hotărât imediat licvidarea sumei de K 2,000.— și ce e mai mult, chiar și înainte de licvidarea sumei asigurate, a anticipat respectivului o sumă considerabilă pentru acoperirea cheltuelilor.

De sigur acest fel de concurență este mai presus de toate nobil, căci banca noastră de asigurare, care chiar și în primii ei ani de vieață (coincidenti din întâmplare cu cei mai grei ani de criză economică), își ține de datorință a pune mai presus de toate interesele asiguraților ei, chiar și cu prețul unei dividende mai modeste. Natural, că pe terenul acesta cu greu se va putea face concurență băncii noastre, care spre deosebire de cele mai multe institute străine, este fondată în prima linie spre scopul apărării intereselor economice ale asiguraților, cât timp institutele străine sunt societăți întemeiate cu scopuri exclusiv de câștig pe seama acționarilor, iar când e vorba de vreo pagubă a asiguraților, cele mai multe societăți străine caută ușițe de scăpare în §§-ii condițiunilor.

Concedem și noi, că ȘS-ii condițiilor trebuiesc aplicați cu rigoare în anumite cazuri, căci noi deși apreciem cu recunoștință procedura leală a băncii generale de asigurare, totuși recomandăm direcțiunii acestei bănci, să porceadă cu toată scrupulozitatea față de cazurile de vădită reacredință, căci nu arareori în urma demoralizării publicului prin unii agenți se ivesc cazuri de păgubirea cu intențiune a băncii de asigurare.

Ca să ilustrăm mai bine procedura de plătire de pagube a băncii noastre de asigurare, aflăm de potrivit să reproducem 2 dintre scrisorile de mulțumită referitoare la cazuri actuale de pagube.

1.

Onorată direcțiune!

Soția mea a fost asigurată la onor. D-Voastră bancă abia de doi ani de zile și cu toate acestea Onorata direcțiune îndată ce am înștiințat cazul de moarte, întâmplat la 5 Aprilie, mi-a hotărît imediat licvidarea sumei întregi de asigurare de K 2,000 și chiar și până la licvidarea acesteia Onorata direcțiune mi-a anticipat o sumă considerabilă pentru acoperirea cheltuelilor. Atrag atențiunea tuturora asupra modului culant, cum satisface banca generală de asigurare pe asigurații ei spre deplina lor mulțămire și Vă fac cunoscut, că tocmai din cauza aceasta m'am simțit îndemnat și eu să contractez o asigurare asupra vieții la D-Voastră, deși am fost asigurat până acum la o societate străină.

Săliște, la 12 Aprilie 1914

Cu toată stima

I. Z.

2.

Onorată direcțiune!

Bărbatul meu a fost asigurat la Banca generală de asigurare a D-Voastră de abia un an de zile pe K 4,000 și cu toate acestea Onorata direcțiune îndată ce am înștiințat cazul de moarte, imediat mi-a hotărît plățirea averii asigurate. Pentru aceasta mulțămesc din toată inima onoratei direcțiuni și atrag atențiunea tuturora asupra Băncii generale de asigurare, care plătește imediat spre mulțămirea asiguraților. Din parte-mi voi îndemna și pe alții să facă asigurări de viață la D Voastră, căci, dupăcum văd din cazul bărbatului meu, banca D-Voastră plătește valoarea asigurată imediat, chiar și dacă asigurarea a fost numai câțva timp în vigoare.

Mulțămindu-Vă încă odată pentru bunăvoința D-V. rămân

Dobric, la 16 Aprilie 1914

cu toată stima

văduva **M. P.** născută H.**Pentru Școala comercială din Brașov.**

Publicăm în cele următoare rezultatul unei colecte, întreprinsă de dl *Octavian Neagoș*, cassar la «Lumina» în Sibiiu, pe seama Școalei com. între fruntașii comercianți și industriași din *Râmnicul-Vâlci*. Colecta aceasta a dat frumoasa sumă de Lei 1670.

Anume au contribuit:

«Clubul negustorilor»	Lei 500.—
«Banca Vâlcea»	„ 200.—
D-nii: Dumitru Hanciu	„ 100.—
C. Hanciu	„ 100.—
Ioan Hanciu	„ 100.—
Dimitrie N. Simion	„ 100.—
N. și I. Simion	„ 100.—
N. Hociotă	„ 50.—
O. I. Simion	„ 50.—
Petre C. Hanciu	„ 50.—
D. I. Simian	„ 50.—
M. N. Simian & Co	„ 50.—
N. Lupea	„ 40.—
N. Steflea	„ 40.—
C. Poppa	„ 40.—
N. Rodeanu	„ 20.—
Iordan Pascu	„ 20.—
Ananie Morariu	„ 20.—
Ioaneș I. Herța	„ 20.—
Ioan Nicolescu	„ 20.—
Total	Lei 1,670.—

Din suma aceasta: Lei 1170 — au intrat la Cassa «Solidarității», ceea ce cuităm și pe calea aceasta, iar «Clubul negustorilor» a expediat contribuirea sa de Lei 500 — direct «Școalei comerciale din Brașov».

Starea financiară în România după mobilizare.

În România, campania militară propriu zisă n'a ținut mai mult decât șase săptămâni. Aceasta n'ar fi cauzat în sine cheltuieli prea mari, însă durata campaniei s'a prelungit peste trei luni de zile, fiindcă de teama colerei, demobilizarea nu s'a putut face decât încetul cu încetul. Iată de ce s'au făcut cheltuieli de războiu destul de mari, care ating aproape suma de două sute de milioane.

Drept echivalent al campaniei făcute, România a câștigat un ținut de opt mii de kilometri pătrați, care în cea mai mare parte e roditor. Apoi, deoarece pe lângă aceasta, populația acestui ținut este încă rară după datele oficiale de astăzi cu 307,600 suflete, din cauza aceasta se dă cu socoteala, că rodul pământului va întrece nevoile populației și va da în chipul acesta țării întregi, în privința exportului, un excedent de mare preț, ba în împrejurări priincioase un excedent chiar foarte mare.

Ca să se poată însă promovă acest excedent al exportului, e trebuință să se lege căile ferate din aceasta Românie nouă, cu rețeaua căilor ferate române, ceea ce însă va costă sume destul de însemnate de bani, cu atât mai mult cu cât înnoirea și înmulțirea materialului de căi ferate de până acum, a ajuns să fie încă de mult o chestie de o însemnătate covârșitoare.

Putem spune, fără să ne înșelăm, că pentru înfăptuirea acestei lipse, va fi nevoie de alte două sute de milioane, dacă țara românească va vrea să facă lucru cu temei și va vrea să poarte cu adevărat grijă de interesele dezvoltării ei.

Premergând cu acestea, putem prevesti pentru România numai bine, cu atât mai mult, cu cât este indeobște cunoscut, că ea mai mulți ani de-a rândul a avut recoltă bună și că prin urmare atât prin aceasta cât și printr'o întrebuițare minunat de potrivită în anii din urmă, a propășit uimitor de mult.

Procurarea materialului de războiu, ce e drept a micșorat destul de puternic rezerva metalică a Băncii Naționale și creditele în străinătate, cu toate acestea însă îi stă țării la dispoziție o recoltă bună de grâu și una mănoasă de porumb și în afară de acestea și o parte mare din recolta de porumb din anul trecut, așa că se așteaptă se între multe devize și aur fără să mai luăm de loc în seamă influința împrumutului făcut în Germania, printr'o emisiune cât se poate de izbutită.

Traian V. Țăranu.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 23 Aprilie 1914

Situația pieței internaționale de bani este neschimbat favorabilă. Abundența de bani se menține pe toate piețele și etalonul este în reducere. În Berlin s'a redus la $2\frac{1}{8}\%$, în London la $1\frac{7}{8}\%$, iar în Paris $2\frac{1}{2}\%$.

În piața internă de bani este liniște și cererile minimale. Discontul privat a cotelat în Viena $3\frac{1}{2}\%$, în Budapesta $3\frac{3}{4}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$.

CRONICĂ.

În atențiunea băncilor noastre. În zilele trecute li s'a trimis băncilor noastre un circular dela un institut străin, cu care ele stau în relațiune de reescont, prin care se face încercarea de a înduplecă institutele noastre a prelua în cont fix, obligațiunile pupilare, ce li s'au octroat acum 2 ani, în timpul crizei, sub condițiuni foarte oneroase. *Institutele noastre vor face bine, dacă vor dispune, telegrafic chiar, a li-se stornă acele obligațiuni, dispunând totodată a li-se cumpără în locul acelor d. e. rentă, sau alte efecte, cari le pot acvira azi sub condițiuni cu mult mai avanta-*

gioase, sau preferind scrisurile funciare ale primului nostru institut financiar, cari oferă o rentabilitate mai avantajoasă și sunt de ale noastre. Pretinzându-li-se și pe viitor cautiunea de până acum, vor putea deci trimite alte hârtii de valoare în depozit. Să sperăm, că fiecare își va ști apăra propriile sale interese, ergo solidar!

*

Anuarul Băncilor Române 1915. Rugăm On. noastre institute de bani, soc. pe acții și însoțiri, să binevoiască a ne retrimite de *urgentă* „Chestionarul“ pentru Anuarul proximo, ce li s'a trimis în zilele trecute pentru umplere, voind a pune în timp apropiat noul anuar sub tipar.

Institutele, cari nu ar fi primit „Chestionarul“, fără privire că sunt sau nu membre ale „Solidarității“ le rugăm să-l reclameze dela redacțiunea noastră, spre a li se putea trimite imediat unul.

*

La chestiunea „Băncii industriale“. Nu știm dacă d-l I. F. Negruțiu va fi primit până acum, din parte românească, ceva ecouri la articolul său «Banca industrială» apărut în Nr. 14 al revistei noastre. În ziarle maghiare însă vedem apărând deja anumite ecouri la ideea sulevată de dl Negruțiu. «Pesti Hirlap», ziarul hiperșovinist din capitală d. e., în numărul său dela 18 crt., aduce «din isvor românesc inițiat» știrea, că ideea băncii industriale va fi deja în scurt timp și fără multă vorbă, realizată din partea «Solidarității», care — zice — a încredințat deja pe primsecretarul Ioan Lăpădatu, cu pregătirea proiectului de fondare. Capitalul social al noiei întreprinderi — ne spune tot «P. H.» — va fi de K 2 milioane și adunarea acestei sume nu va întâmpina greutăți, căci va fi semnată și plătită de băncile românești în proporția rezervelor lor. Noua bancă își va începe activitatea deja în vara aceasta și se speră la un sprijin puternic din partea guvernului. «P. H.» mai are și informația, că noua fondare românească este în legătură cu întrebuițarea gazului metan și este executarea unuia din punctele pactului cu România.

Cum vedem «Pesti Hirlap» știe asupra acestei chestiuni mai multe chiar și decât noi!

*

Activitatea conferențiarului agronomic al „Asociațiunii“. Conferențiarul agron. al «Asociațiunii» d-l A. Cosciuc a ținut în lunile Ianuarie—Martie, prelegeri populare în despărțămintele Oravița (în 8 sate), Panciova (în 4 sate), Vârșet (în 21 sate) și Beiuș (în 9 sate), total în 42 sate 80 prelegeri și anume: 59 agronomice, 5 prelegeri despre «Insoțiri» îndeosebi însoțirile de credit, 8 prelegeri cu subiecte diferite și 8 cu schiopticonul despre vieața lui Isus.

În decursul lunii Martie a mai ținut prelegeri și în următoarele comune și anume: în Șona (desp. Făgăraș), Ghiriș (desp. Turda) și Zărnești.

*

Obștiile de arendare în România. La 31 Decembrie 1913 se găseau în România 495 obști de aren-

dare, cari țineau în arendă o suprafață de 374,891⁵⁶ ha., plătind o arendă anuală de 13 mil. 404.231,86 Lei. Pentru respectarea contractelor de arendare obștiile constituiseră drept garanție față de proprietari suma de 5.108,798.84 Lei în număr și efecte publice garantate de Stat.

La 31 Decembrie 1913 obștiile de arendare aveau un capital vărsat de Lei 4.289,881.38 din Lei 6.284,026.41 capital subscris.

Prin capital social, la obștiile de arendare se înțeleg sumele vărsate de fiecare obște ca garanție pentru terenul de cultură pe care îl exploatează; din garanțiile adunate dela obșteni se pune la dispoziția proprietarului suma cerută de contract drept garanție dacă se cere.

Ultima situație financiară a obștilor de arendare este cea încheiată la 31 Decembrie 1912; la aceea dată obștiile aveau un fond de rezervă de 1.355,664.92 Lei, plus excedente în sumă de 994,704.41 Lei, în total deci Lei 2.350,369.33, fonduri de prevedere ordinare și extraordinare.

Colonizarea Cadrilaterului. La ministerul de agricultură al României se studiază chestiunea colonizării pământurilor din cadrilater aparținând Statului, cu locuitori din țară.

Deocamdată se face măsurătoarea exactă a proprietăților Statului din Noua-Dobrogie și se examinează modalitatea colonizării, care va începe peste un an. Se vor coloniza, cu preferință, locuitori din Olt, Romanați, Vlașca și Mehedinți.

BIBLIOGRAFIE.

Bancherul din provincie de George Rae, traducere de Emil Tișca, conținând seria de 35 de scrisori instructive pentru fiecare om de bancă, membru în direcțiune și în comitetul de supraveghiere, ce s'a publicat în revista noastră, a apărut acum și în broșură

Anunț.

După ce tribunalul regesc din Orade (Nagyvárad) prin decizia sa din 5 Aprilie 1914 de sub Nr. 17,919/1914 a aprobat concluzul adunării generale ținută în 25 Martie 1914, prin care s'a decretat lichidarea institutului „Doina” întreprindere de librărie și tipografie societate pe acții în Beiuș (Belényes), — cu care ocaziune saules de lichidatori domnii: Dr. Gavriil Cosma, avocat; Dr. Constantin Popovici, avocat; Vasile Ștefanica, director gimnazial; Ioan Iepure, profesor; Dr. Petru Hetcou, profesor; Ioan Roșu, învățător; Dr. Ioan Ciordas, avocat; Ioan Petra, contabil, locuitori în Beiuș; Petru E. Papp, preot în Pocola; — conform dispozițiilor legii comerciale provocăm pe toți creditorii institutului nostru, ca în timp de 6 luni să-și insinue pretensiunile.

Beiuș, la 15 Aprilie 1914.

**Direcțiunea ca comisiune
lichidatoare.**

(1—3)

separată, de 14 coale, ca Nr. 15—18 din „Biblioteca băncilor române”.

Se poate procura prin Administrația „Revistei Economice”, exemplarul cu prețul de K 2.50 + 10 fil. porto.

POȘTA REDACȚIUNII.

Mai multor însoțiri de credit. Despre întemeierea unei federale a însoțirilor de credit, aici în Sibiu, cercurile conducătoare a vieții noastre financiare-economice de aici, nu au nici o cunoștință; nici nu am putut afla, cine a luat inițiativa pentru întemeierea acelei federale. În privința aceasta nici din cercurile «Asociațiunii» și nici din a «Reuniunii române de agricultură» de aici nu am putut afla nimic pozitiv.

Dlui E. B. Cele trimise vor apărea — din lipsă de spațiu — într'un număr viitor.

Dlui G. P. Tutorul unor acționari minoreni poate da, în numele acestora, plenipotență unei alte persoane, pentru a reprezenta pe minoreni în adunarea generală.

SUMAR.

La chestiunea „Școlii comerciale rom. din Brașov”. — Protocol. — Situația pe piața de efecte în timpul recent. — Noua lege cambială ungară. — O procedură de simplificare la adițiune. — Banca generală de asigurare. — Pentru „Școala comercială din Brașov”. — Starea financiară în România după mobilizare. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: În atențiunea băncilor noastre. Anuarul Băncilor române în 1915. La chestiunea «Băncii industriale». Activitatea conferențiarului agronomic al «Asociațiunii». Obștiile de arendare în România. Colonizarea Cadrilaterului — Bibliografie. — Poșta Redacțiunii.

3—

● domnișoară

absolventă a unui curs de contabilitate, cu aproape trei ani de praxă și bine introdusă în toate afacerile de bancă, precum și la Cassă, care posedă în scris și vorbire limba română și maghiară, se pricepe și la scrisul cu mașina — caută aplicare în biroul unei bănci sau o altă condiție potrivită unei domnișoare inteligente. — Adresa o dă redacția acestei reviste.

Felhivás.

Miután a nagyvárad kir. Törvényszék 1914 évi április hó 5-én kelt 17,919/1914 szám alatti rendeletével tudomásul vette, az 1914 évi március hó 25-én tartott közgyűlés határozatát, mely kimondja a belényesi „Doina”, könyvnyomda és könyvkereskedés, részvénytársaság felszámolását, — mely alkalommal felszámolóknak a következők választottak meg: Dr. Cosma Gábor, ügyvéd; Dr. Popovici Constantin, ügyvéd; Stefanica Vazul, főgimnáziumi igazgató; Iepure János és Dr. Hetcou Péter, főgimnáziumi tanárok; Rosu János, tanító; Petra János, könyvelő; Dr. Ciordás János, ügyvéd, belényesi lakosok; Papp E. Péter, biharpoklosi lelkész; — a kereskedelmi törvény értelmében, felhívjuk intézetünk minden hitelezőjét, hogy minden követelését 6 hónap alatt jelentse be.

Belényes, 1914. évi április hó 15-én.

**Az igazgatóság úgy mint
felszámoló bizottság.**

(1—3)

„Cassa de împrumut“, ca însoțire în Bicaz.

CONVOCARE.

On. membrii ai «Cassei de împrumut» ca însoțire în Bicaz, prin aceasta se concheamă la o

adunare generală extraordinară,

care va avea loc în 10 Maiu a. c. la 10 ore a. m., în localul institutului, respective în școala confesională gr.-cat. din Valeajidanului pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Alegerea membrilor de încredere pentru conducerea și legalizarea protocolului și pentru luarea în seamă a voturilor.
3. Prezentarea bilanțului încheiat la 31 Martie 1914 și aacuzarea hoziării în cauza Bilanțului.
4. Deciziune asupra licvidării însoțirii și la caz că se decide licvidarea alegerea personalului, care să conducă licvidarea.
5. Eventuale propuneri.

Bicaz, la 12 Aprilie 1914.

Alexandru Cojocariu m. p.,
prezident.

Nicolae Hangan m. p.,
vice-prezident.

„Kölcsönpenztár“, mint szövetkezet Békáson.

MEGHIVÓ.

A kölcsönpenztár mint szövetkezet Békáson tekintetes tagjai ezennel meghivatnak egy

rendkívüli közgyűlésen,

mely 1914 május hó 10-én delelőtt 10 órakor az intézet helyiségében illetve a zsedánpataki gör.-kat. felekezeti ellemi iskolában tartatik a következő

Tárgysorozattal:

1. Közgyűlés megnyitása.
2. A jegyzőkönyv vezetésére és hitelesítésére és a szavazati jogok számbavételére bizalmi férfiak választása.
3. 1914 március 31-én lezárt mérleg előterjesztése s e jeltti határozat.
4. A szövetkezet felszámolása jeltti határozat és felszámolás kimondása esetén a felszámoló bizottság megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Gyó-Békáson, 1914 április 12-én.

Cojocariu Sándor s. k.,
elnök.

Hangan Miklos s. k.,
alelnök.

Activa — Vagyon. Bilanț încheiat la 31 Martie 1914. — 1914 márc. 31 lezárt mérleg számla. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Pénzkészlet	681	51	Capital de acții — Részjegytőke	26,099	—
Cambii — Váltótárca	18,358	90	Reescont — Visszleszámitolás	102,289	
Obligațiuni — Kötvények	47,538	78	Depuneri — Betétek	3,950	38
Cont-curent — Folyószámlák	19,290	29			
Hártii de valoare — Értékpapírok	845	72			
Diverse — Különféle adósok	3,405	86			
Realități — Ingatlanok	9,871	38			
Mobiliar — Felszerelés	191	—			
Pretensiuni dubioase — Kétes követelések	25,600	—			
Interese restante — Kamat hátralék	6,554	94			
	132,338	38		132,338	38

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és veszteség- számla. Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese de reescont — Visszleszámitolt váltó után fizetett kamat	1,144	46	Profit din 1913 — 1913-ból áthozott nyereség	492	47
Salare — Tiszti fizetések	600	—	Interese de escont — Váltókamat	159	30
Spese — Üzleti költség	151	—	Interese de obligațiuni — Kötvénykamat	754	27
Tipărituri — Nyomtatványok	14	22	Proviziuni — Jutalék	542	74
Dare de interese — Betéti kamat adó	9	95	Diverse — Különféle	61	47
Competințe și porto — Bélyegilleték és portó	18	60			
Dare — Adó	72	02			
	2,010	25		2,010	25

Bicaz, (Gyó-Békás), la 31 Martie 1914.

Alexandru Cojocariu m. p.,
dir. — igazgató.

Pompiliu Butnariu m. p.,
cassar — pénztárnok.

Vasiliu Vlad m. p.,
contabil. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Alexandru Cojocariu m. p., prezident — elnök.

Nicolau Hangan m. p., v.-prez. — alelnök.

Iosif Vivirski m. p.

Pompiliu Butnariu m. p.

Simion Ț. Focșan m. p.

Ioan Cădea m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiare examinând conturile prezente le-am aflat întru toate în consonanță cu registrele institutului. Jelen számadásokat megvizsgáltuk és mindenben egyhanguaknak találtuk az intézet könyveivel.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

George Țifra m. p., prez. — elnök.

Teodor Cădea m. p., v.-prez. — alelnök.

Nicolau V. Negustoriu m. p.